PRIME TRANSACTION

Conjunctura piata bursiera romaneasca

-primavara 2025-

CONJUCTURA BURSIERA – PRIMAVARA 2025

Prima parte din 2025 a adus o volatilitate bursiera putin estimata la inceputul anului. Trendul crescator a fost intrerupt brusc, pietele suferind corectii, in unele cazuri chiar scaderi de 20%, ceea ce in teoria bursiera echivaleaza cu inversare de trend.

Graficul de mai sus ne indica evolutia generala a pietelor bursiere din ultimii 6 ani, prin intermediul unuia dintre cei mai cunoscuti indici globali – FTSE All World. Trendul este unul clar ascendent, in aceasta perioada inregistrand o crestere de circa 50% (chiar dupa corectiile din acest an).

Ascensiunea pietelor bursiere a fost insotita de patru episoade corective, ultimul fiind inregistrat in anul curent. Pandemia Covid-19, conflictul din Ucraina, dobanzille inalte impuse de bancile centrale in lupta cu fenomenul inflationist care riscau sa produca recesiune economica, au fost cauzele scaderilor din trecut. Cu cat panta scaderii formeaza unghiuri mai mici cu perpendicularele pe grafic cu atat cauzele scaderilor au fost mai neasteptate, in acele situatii asteparile din piata fiind foarte departe de scenariu pe care acesta evolua.

Daca in timpul pandemiei de Covid-19, scaderea brutala a pietei, a fost usor de inteles, pare mai greu de inteles de ce in acest an am inregistrat o atat de rapida depreciere. Vom aborda mai jos cauzele acestei

evolutii, eminamente legate de abordari politice brutal modificate, atat in domeniul comercial cat si in cel geostrategic. Insa aceste evolutii au fost potentate si de dezvoltarea unor fenomene bursiere care au parazitat (inevitabil) trendul puternic crescator din ultimii ani.

Anul 2024 a marcat un super an electoral care a consemnat alegeri in numeroase tari, multe dintre ele cu populatii numeroase. Conform organizatiei interguvernamentale International IDEA (sursa:idea.int), 74 de tari au organizat alegeri parlamentare si au fost exprimate peste 1.65 miliarde de buletine de vot in 2024. Teritoriile nationale in care s-au desfasurat aceste alegeri se regasesc in harta de mai jos. In plus, la acestea putem adauga si alegerile regionale, asa cum au fost cele pentru Parlamentul European (desfasurate in toate tarile care fac parte din UE)

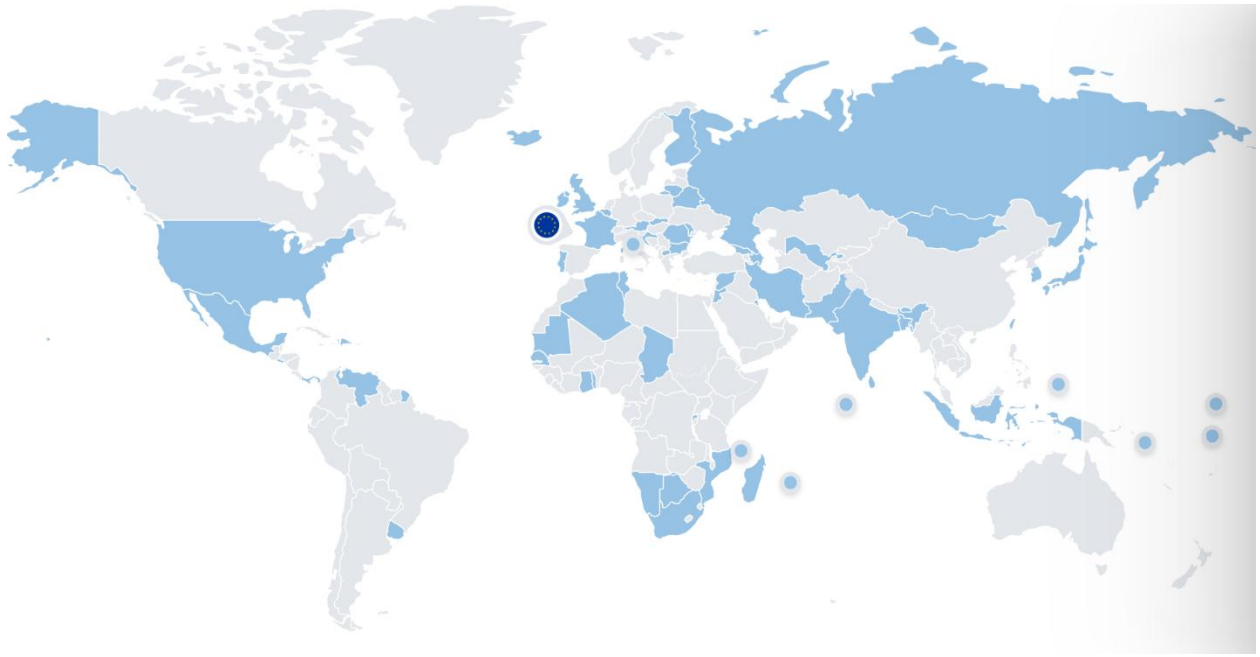

Acest super-ciclu electoral a continuat si in prima jumatate a anului curent. El a generat, in mod predictibil schimbare, iar efectele lui se vad in economie si implicit pe pietele bursiere. Curentele politice populiste si suveraniste au prins tot mai multa tractiune in randul votantilor. Pentru pietele bursiere cele mai importante alegeri in acest interval au fost cele din SUA, loc unde regasim cea mai dezvoltata piata bursiera.

Ca un efect colateral pentru pietele bursiere, in mod neasteptat, o tendinta multianuala a inceput sa se inverseze. Concurenta dintre cele doua mari piete bursiere, cea din SUA si cea din Europa, din ultimii 10 ani a fost castigata in mod clar de piata americana, asa cum vedem si din graficul alaturat, in care este comparata performanta S&P 500 (albastru) cu STOXX 600 (portocaliu).

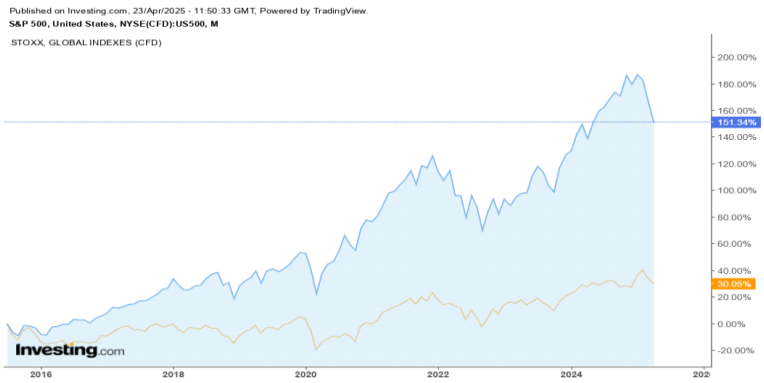

Cu o economie mai dinamica, mai aplicata catre industria financiara, cu mai putina birocratie si mai ales beneficiara unei pietei unice, bursa americana a inregistrat o decada mult mai buna, decat piata europeana.

Aceasta tendinta s-a inversat incepand cu finalizarea procesului electoral din SUA. Cresterea pietei americane de la finalul anului trecut, a fost rapid corectat in primavara anului curent, astfel incat a fost reatins un minim al ultimelor 12 luni, in conditiile unei subperformari evidente fata de piata bursiera europeana, asa cum putem lesne observa din graficul alaturat.

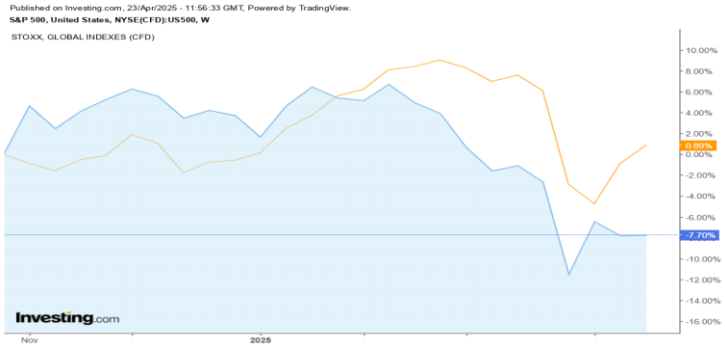

Ceea ce putem concluziona pana in acest moment este ca pietele bursiere si investitorii nu apreciaza modificarile de politica economica pe care noua echipa prezidentiala americana le promoveaza in noul mandat. Daca este doar o reactie negativa la schimbare (la medicamentul care face bine economia americana, conform presedintelui Trump) sau este doar o banala greseala de abordare e relatiilor economice interne si externe, ramane de vazut in perioada urmatoare. Ultimele informatii, de altfel intr-un mediu informational foarte fluent, indica o ajustare in SUA a ideologiei politice sub impulsul evolutiilor bursiere negative. In definitiv SUA este de departe tara cea mai bine conectata la piata bursiera, ceea ce reduce semnificativ riscul unor derapaje economice prelungite.

In acest moment, intelegerea contextului in care evolueaza bursele devine un exercitiu obligatoriu, care se poate dovedi salvator in fata valurilor de volatilitate extrema, care cu siguranta nu se vor opri aici, ci vor continua sa inunde pietele si in lunile urmatoare, chiar daca frecventa si intensitatea lor va scadea, cel mai probabil.

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Care sunt tendintele bursiere ale momentului si mai ales care sunt factorii de influenta bursiera vom analiza in cele ce urmeaza. La final vom trece in revista, pentru a termina intr-un plan pragmatic, care sunt oportunitatile acestui moment pe piata bursiera locala.

International

1. **Incercari de a redefinii echilibrul global.** Se manifesta tot mai pregnant – rezultatul alegerilor politice la nivel global a indicat acest lucru – un curent ideologic, in diverse medii sociale nu neaparat foarte bine conectate, de a contesta sistemul politic, social si economic in care populatiile evolueaza in prezent. Cumva clasa politica pare ca nu mai este reprezentativa, ideile „mainstream" au devenit invechite, neadaptate la cerintele si nazuintele unei parti tot mai importante din populatie. Iar aceasta tendinta este mai bine conturata in tarile cu niveluri economice foarte dezvoltate.

   Lumea pe care o stiam se reaseza, isi cauta noi baze de dezvoltare, suporturi solide pentru a continua evolutia. Economia de piata clasica, dezvoltata in lumea occidentala pare un concept ce are nevoie de reinnoire. Se cauta solutii, in timp ce lupta dintre capitalismul de tip occidental si capitalismul de stat (in diversele lui forme, plecand de la China pana la Rusia) se adanceste.

   In acest context trebuie sa intelegem declansarea razboiului comercial pe care il traversam acum, ca pe o incercare de a reforma un sistem care da semne certe ca are nevoie de un astfel de tratament. Evident nu inseamna ca aceste incercari sunt pozitive, se vor implementa sau vor produce efectele dorite, insa exprima nevoia de a schimba statu-qou care nu mai corespunde realitatilor politice actuale si indirect de a redefinii echilibrul dintre marile blocuri economice mondiale.

2. **Europa se trezeste la viata.** Liderii europeni, mai vechi sau mai noi, realizeaza ca Europa nu se mai poate complace in aliante care sa ii asigure unele dintre nevoile de baza: securitate, energie sau un loc principal la masa negocierilor aspectelor importante la nivel international. Pozitia noii echipe prezidentiale americane a fost cu siguranta un dus rece pentru Europa insa are meritul de a da sanse reinvierii unui spirit apus in societatea europeana: asumarea de riscuri si a propriului drum. Birocratia si viziunile de extrema stanga raman fara resurse, in timp ce investitiile in reinarmare si securitate energetica se impun de la sine.

3. **Necesitatea de avea noi sisteme sociale si economice functionale**. Societatea contesta tot mai mult sistemul pe care s-a dezvoltat in ultimii ani. Miscarea anti sistem se extinde cu viteza pe masura ce chiar reprezentantii clasei politice devin exponenti ai acestei schimbari (sigur unii doar cu scopul de a securiza voturile nemultumitilor). Societatea umana functioneaza pe baza de reguli sau, in orice caz, are nevoie de asa ceva pentru o evolutie pozitiva. Nu exista perioada cu anarhie care sa aduca progres si bunastare. Curentele antisistem ne expun probleme cu care sistemul se confrunta, insa solutiile raman sa fie descoperite. Reformarea sistemelor prin care societate va functiona devine sarcina primordiala a urmatorilor ani.

4. **Euforia AI se estompeaza**. Pietele realizeaza ca desi tehnologia pe care o reprezinta domeniul inteligentei artificiale (AI) este un alt mijloc de crestere al productivitatii, de data aceasta el se va manifesta cu precadere in sectorul de servicii. Efectele economice pe care le va naste importante si cert pozitive, au fost supraevaluate. Comparatia cu procesul de industrializare din urma cu doua secole pare, totusi, exagerata.

   Pe de alta parte politica, sociologia, economia dar si piata bursiera sa hranesc din povesti. Oamenii au nevoie de naratiuni pe care sa si le poata imagina pentru a-si seta sistemul de valori. Pe piata bursiera povestile tehnologice s-au vandut bine, revolutia AI nefacand diferenta. Reprezinta o unealta foarte buna care cu siguranta se va generaliza, insa evaluarile companiilor care deservesc domeniul au luat mult inaintea realitatii. O parte importanta din corectia pietei americane din ultimele saptamani, s-a datorat unei mai realiste perceptii in aceasta zona.

5. **Actiunile de tehnologie si evaluarile extrem de inalte**. In aceeasi zona bursiera, a tehnologiei, indicatorii de evaluare bursiera foarte ridicati ai sectorul tehnologic reclama corectii, atunci cand mediul social si economic se imbraca cu incertitudine. Indicatorul PER al celor mai importante 100 de companii de pe piata Nasdaq este de peste 33, iar pentru intreaga piata este de peste 29. Privind spre graficul de mai jos (sursa:macrotrends.net) corectia semnficativa pe care a inregistrat-o piata Nasdaq este doar o revenire la normalitate.

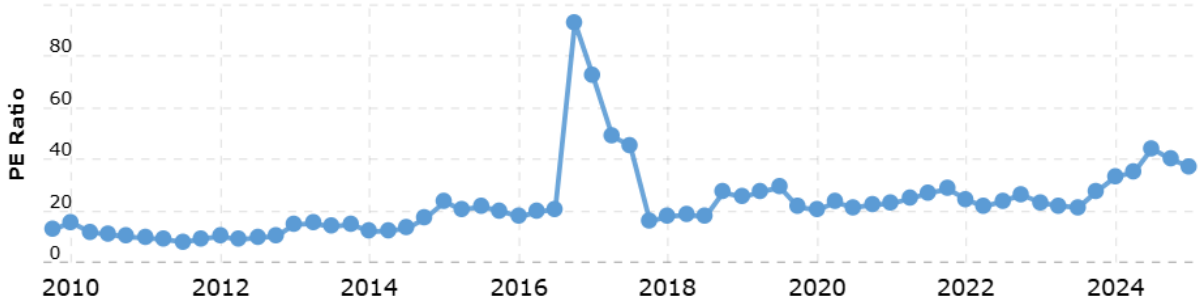

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

6. **Piata crypto poate adauga suferinta pe pietele bursiere**. Cryptomonedele si-au facut loc in multe portofolii investitionale, datorita creditarii lor, in opinia publica, ca active care isi poate pastra valoarea indiferent de contextul economic. Modul in care aceste monede sunt emise, prin limitarea emisiunii de noi monede in timp, ofera un astfel de argument.

   Totusi capitalizarea totala a pietei crypto care se apropia de patru trilioane USD la finalul anului trecut este evaluata in prezent la circa trei trilioane USD. Astfel, in aceasta perioada, s-a evaporat un trilion USD din zona unor active financiare care sunt imposibil de evaluat pe baze economice.

   In economie valoarea este data de utilitate. Sigur, in cazul anumitor marfuri, extrem de putine, valoarea este data de conventii, de recunoasterea valorii. Exemple sunt moneda emisa oficial de Banca Centrala – incredere in state, metalele si pietrele pretioase - raritate si valoare estetica. Sa faca si cryptoactivele parte din aceasta categorie? Va ramane de vazut. Insa in acest an caracterul de pastrator de valoare nu a mai fost confirmat. Este relevant graficul alaturat care ofera o comparatie, in perioada volatila pe care am parcurs-o in ultimele luni, dintre evolutia Bitcoin (cea mai cunoscuta cryptomoneda) si aur.

7. **Industria ETF – drumul spre iad e pavat cu bune intentii**. Aparitia instrumentelor de tip ETF au adus confort in investitia bursiera. De ce trebuie intotdeauna sa fie usor si rapid, confortabil, este o intrebare care pare retorica, dar merita cercetata mai cu atentie. Pe bursa confortul este vandut ca posibilitatea de a investi in trendul pietei (in indici generali) sau al unui sector economic (indici sectoriali), fara a fi nevoie sa mai faci propriile analize si sa alegi diversi emitenti pe care sa ii supraveghezi in decursul timpului.

   In realitate acest gen de investitie aduce mult „balast" pe pietele bursiere, sesizabil mai ales in perioadele de scadere pe piete. Fluxurile de capital de tip ETF distorsioniaza semnificativ evaluarea activelor bursiere de baza: actiunile. Cresterea pietei aduce bani noi care se investesc (tehnic) in actiunile care sunt in crestere. Se formeaza astfel o spirala crescatoare, generatoare a unor evaluari

bursier inalte. Evident miscarea in spirala este valabila (descendent) si in conditiile unor scaderi ale pietelor bursiere.

Investitorii in ETF nu constientizeaza/evalueaza valoare unui activ bursier bine definit. Din acest punct de vedere ei sunt investitori in “sentimentul de piata”. Din pacate acest lucru este specific unei tot mai mari categori de investitori de retail si el este negativ, cultivand volatilitatea si intelegerea gresita a pietelor bursiere.

La inceputul anului curent, valoare de piata a instrumentelor de tip ETF era estimata la aproape 15 trilioane USD, din care aproape 11 trilioane USD erau instrumente tranzactionate pe piata americana (reprezentand circa 40% din piata de produse de investitii din SUA). Se estimeaza ca circa 50% din noile intrari de capital pe pietele financiare in anul trecut s-a facut sub forma de investitii in ETF-uri. (sursa ey.com)

8. **Europa are atuuri pe care le poate juca**. Aprecierea euro, din ultimele saptamani, este o dovada excelenta de incredere globala in proiectul Uniunii Europene. Toate zonele economice importante par ca isi doresc, in acest moment, o alianta comerciala cu UE. Un scenariu de cosmar pentru cei doi mari actori geopolitici, SUA si Rusia, ar fi o alianta UE-China la care foarte usor ar putea adera si alte economii de calibru cum este Canada.

Mai mult ca oricand marea provocare pentru UE este daca va reusi sa creeze o adevarata piata unica. Tocmai de aceea o amenintare grava si iminenta (cum ar fi reformarea NATO si pierderea garantiilor istorice de securitate) poate inlatura orgoliile nationaliste pentru a realiza acest deziderat care pentru economia europeana ar insemna un combustibil de cea mai buna calitate.

Un exemplu elocvent este crearea Uniunii Pietelor de Capital europene, un proiect perpetuu al UE dar care, pana acum, a avut sanse minime de reusita. Ca rezultat al amanarii, multe piete bursiere europene, ne numaram si noi printre ele, sufera de o lichiditate bursiera anemica, desi au evaluari bursiere atractive. In plus cantitati apreciabile de capital sunt exportate catre piata americana, cu o lichiditate si un marketing bursier mult superioare.

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

9. **Romania este plasata bine in context european**. Principala vulnerabilitate economica a Europei este dependenta de furnizori de energie ieftina. Complacerea intr-o relatie de asigurare a securitatii de catre SUA a fost fidel urmata intr-una de asigurare a energiei ieftine de catre Rusia. Acum acest gen de aranjamente nu mai sunt functionale, tot mai mult devenind indezirabile. Potentialul energetic enorm al Romaniei ne plaseaza intr-o zona excelenta pentru a atrage investitii masive in dezvoltarea de surse energetice ieftine si, in secundar, in dezvoltarea de active industriale productive. Este principalul motor economic al Romaniei pentru urmatori zeci de ani si ar trebui sa devina cu adevarat o prioritate nationala.

10. **Situatia macroeconomica si amanarea alegerilor prezidentiale, principali factori de incertitudine interni.** In anul curent am avansat in ceea ce priveste stabilitatea scenei politice, chiar daca pana la finalizarea alegerilor prezidentiale vorbim despre un echilibru fragil. In ceea ce priveste situatia macroeconomica, atentionarile agentiilor de rating par sa fi produs o schimbare in discursul si abordarea factorilor de decizie din Romania. Deocamdata, privind strict din perspectiva cifrelor deficitele se mentin mari, fiind in zona celor de anul trecut. Insa inversarea unui trend atat de puternic de crestere nu poate fi facuta peste noapte, mai ales ca exista intotdeauna angajamente din trecut ce trebuie sa fie onorate in prezent.

Cel mai bun indicator al perceptiei investitorilor internationali asupra economiei romanesti ramane cotatia titlurilor de stat pe 10 ani al carui grafic il gasim alaturat. Conform acestuia in acest an am asistat la o stabilizare, desi fata de anul trecut costul de finantare al Romaniei a crescut cu circa 1%. Acest procent poate parea unul mic, insa raportat la o datorie publica care la finalul anului trecut se situa la 964 miliarde lei, inseamna anual un plus de plata de aproape 10 miliarde lei sau 2 miliarde de euro!

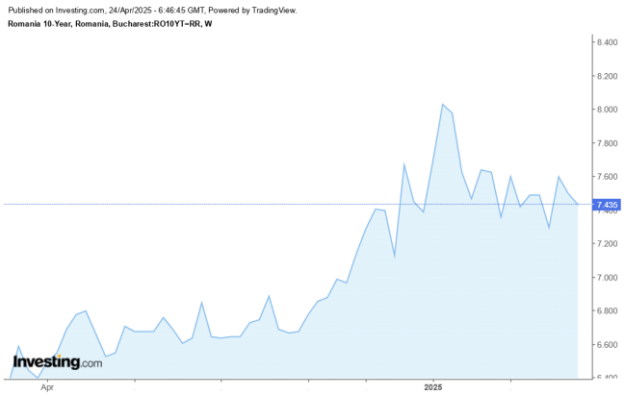

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

11. **Parte a negocierilor incheierii razboiului din Ucraina**. In actualul context international complicat este obligatoriu sa participam la negocierile din Ucraina in mod direct. In aceasta chestiune, prin prisma interesului european in regiune, Romania nu ar trebui sa accepte sa fie un jucator de mana a doua. Avand cea mai intinsa granita cu Ucraina, resurse energetice si logistice importante Romania ar putea asigura, impreuna cu Polonia, cele doua capete de pod pe baza carora sa se desfasoare reconstructia unei Ucraine care sa se apropie de Uniunea Europeana. In acest scenariu economia romaneasca si implicit piata bursiera locala ar putea primi un impuls consistent.

12. **Sectorul energetic isi consolideaza pozitia de cel mai important sector din economie**. Dupa cum aratam energia este o miza ridicata in Europa. Este un sector care va atrage investitii cu siguranta. Gaze naturale, solar, eolian, nuclear si hidro sunt zone in care vor fi investite sume mari pe filiera europeana. Chiar daca preturile produselor energetice vor tinde sa scada, fapt de altfel salutar pentru economiile europene, volumele produse vor compensa marjele mai mici. Acesta ramane un sector economic care are potential de crestere cert in actualul context international.

13. **Sectorul bancar este bine plasat pentru a-si mentine profitabilitatea ridicata**. Societatile bancare vor putea castiga, in continuare, de pe urma unui stat cu mare nevoie de imprumuturi. Statul nu poate functiona, in acest moment, fara imprumuturi semnificative si ofera dobanzi atractive pentru titluri financiare fara risc.

    Bancile din Romania sunt foarte bine capitalizate, iar raportul credite/depozite este unul care indica ca bancile detin inca resurse importante de creditare. In plus BNR isi mentine o credibilitate nealterata ce garanteaza stabilitatea sectorului bancar.

14. **Sectorul de utilitati va miza pe extinderea retelelor operate**. Companiile de utilitatile vor trebui sa investeasca in dezvoltarea propriilor retele si secundar in productie de energie ca mijloc de crestere a rentabilitatii si a scaderii riscurilor operationale. Este un sector care ar trebui sa valorifice potentialul economic si dimensiunea Romaniei prin extindere regionala. Primii pasi au fost facuti in Republica Moldova, de companii precum Transgaz sau Premier Energy. Aceste societati pot potenta potentialul energetic romanesc si pot determina o mai buna dezvoltare a sectorului industrial din Romania si din regiune.

Asigurarea unei rentabilitati in crestere, prin prisma tarifelor reglementate de ANRE, precum si demersurile din ultima perioada pentru emisiuni obligatare, confirma ca politica de crestere a emitentilor din acest sector constituie un obiectiv asumat.

15. **Sectorul industrial si de servicii ramane sectorul subreprezentat major la cota BVB**. Acesta este unul din sectoarele majore din economie slab reprezentate la cota BVB, in special prin prisma raportarii la dimensiunea sa. Acest lucru se datoreaza si faptului ca multe dintre entitatile semnificative din domeniu apartin unor entitati straine, cu prezenta globala, care nu gasesc puncte de atractivitate in listarea pe piata bursiera romaneasca.

In ultimii ani sectorul industrial, producator de bunuri, a reprezentat una din sursele de fragilizare a situatiei macroeconomice din Romania. Conform situatiei contului curent national (tabelul alaturat indica date publicate de Ministerul de Finante), deficitele sectorului de bunuri continua sa evolueze pe un trend ascendent, apropiindu-se anul trecut de nivelul de 33 miliarde euro. Desi pe sectorul de servicii inregistram un excedent permanent, el nu este in masura decat sa acopere o parte din deficitul sectorului de bunuri.

An	Deficit total cont curent	% din PIB	Deficit bunuri	Excedent servicii
2021	~18 mld. €	~6.4%	~21 mld. €	~10 mld. €
2022	~26 mld. €	~9.1%	~29 mld. €	~13 mld. €
2023	~22,7 mld. €	~7,1%	~25,1 mld. €	~13,3 mld. €
2024	~29,4 mld. €	~8,3%	~32,9 mld. €	~11,5 mld. €

Prin prisma acestor date sectorul industrial are perspective bune de dezvoltare intr-o piata care importa masiv bunuri. Ramurile industriale care determina aceste importuri masive si care ar putea gasi o piata interna semnificativa sunt usor de identificat daca ne uitam la structura deficitului comercial al Romaniei.

In 2024, deficitul comercial al Romaniei a crescut cu peste 15% fata de anul precedent. Patru categorii de bunuri au generat 86% din acest deficit:

1. **Produse chimice si derivate**: Deficit de 13,5 miliarde euro (38,5% din total). Importurile au fost semnificativ mai mari decat exporturile in aceasta categorie.
2. **Marfuri manufacturate clasificate dupa materia prima**: Deficit de 8,9 miliarde euro (21%). Aceasta categorie include produse precum textile, hartie si materiale plastice.
3. **Combustibili minerali si lubrifianti**: Deficit de 5,5 miliarde euro (16,5%). Importurile au fost de 10,4 miliarde euro, in timp ce exporturile s-au situat la 4,8 miliarde euro.
4. **Alimente si animale vii**: Deficit de 4,9 miliarde euro (10%). Importurile au fost de 11,4 miliarde euro, iar exporturile de 6,5 miliarde euro.

Aceste date evidentiaza dependenta Romaniei de importuri in sectoare esentiale precum chimia, energia si agricultura, ceea ce contribuie semnificativ la dezechilibrul balantei comerciale. Sunt domeniile in care investitiile locale ar avea cel mai mare impact pentru reechilibrarea economiei nationale.

16. **Reinarmarea Europei o oportunitate pentru economia romaneasca**. La nivel european pare o decizie politica destul de ferma realizarea unor investitii semnificative in industria de aparare. Miza unei astfel de politici nu este legata doar de refacerea unei structuri de securitate serios zdruncinate de modificarea brutala a angajamentelor de securitate americane in cadrul NATO. Exista insa si o miza secundara foarte importanta, legata de salvarea unui sector foarte important al industriei europene: cel auto, care poate fi relativ usor reconvertit, o anumita perioada de timp, spre productia militara. Pentru economia romaneasca aceasta abordare s-ar putea transforma intr-o foarte buna strategie de crestere economica, data fiind dependenta semnificativa a acesteia fata de sectorul auto european.

Oportunitati ale momentului pe piata locala

Pe pietele bursiere intotdeauna exista oportunitati de investitii, iar piata romaneasca nu are cum sa faca exceptie. O scurta trecere in revista a principalelor sfaturi investitionale oferite de cei mai cunoscuti investitori pe pietele bursiere ne releva ca acestia pun accentul pe operatiunea de cumparare in binomul producator de profit pe burse: cumparare-vanzare.

Mai exact profitul se creaza eminamente atunci cand cumperi un activ ce va genera valoare economica in viitor *la un pret bun*. Momentele de scadere produc cele mai bune momente de cumparare, deci oportunitati pentru a cumpara la preturi ieftine. Evident orice scadere poate continua, astfel incat nimeni nu va putea sti care este momentul optim de achizitie, insa, in orice caz, in astfel de perioade trebuie sa fim multi mai atenti la nivelurile cotatiilor bursiere in cautarea de oportunitati de investitie.

O trecere succinta a celor mai interesante oportunitati pe care Bursa de Valori Bucuresti (BVB) le poate oferi in aceasta perioada poate fi facuta plecand de la categoriile profilurilor de risc prezentate pe piata.

1. Pentru cei care au un apetit de risc scazut, probabil, o perioada atat de volatila cum a fost cea din ultimele saptamani ii indeparteaza de piata de actiuni preferand investitiile in instrumente financiare

cu venit fix, pe scadenta de timp apropiate. In ultimii ani BVB a dezvoltat o oferta semnificativa pentru acest tip de investitie, odata cu dezvoltarea pietei titlurilor de stat emise prin programul Fidelis al Trezoreriei. Emisiunile au devenit lunare iar dobanzile oferite sunt semnificativ peste cele propuse de banci la constituirea depozitelor bancare. In plus aceste venituri nu sunt impozabile, conform codului fiscal in vigoare.

De exemplu la ultima emsiune de titluri de stat din luna Aprilie, Trezoreria a oferit o dobanda de 6.6% pentru scadenta de 1 an la titlurile in lei si de 3.6% pentru cele in euro, pe aceeasi scadenta. Spre comparatie, gasim in tabelul alaturat dobanzile oferite in acest moment de primele cinci banci din sistem dupa cota de piata.

Banca	Dobanda anuala depozit 1 an lei %	Dobanda anuala depozit 1 an euro %
Banca Transilvania	5.2	1.5
BCR	5	1.5
UniCredit	5.2	2.1
CEC	5.25	2.4
BRD	4.5	1.65
		sursa:site-urile oficiale

2. Pentru un apetit de risc mai mare, dar totusi conservator, perioada actuala propune distributii de dividende, care desi in scadere relativa fata de anii precedenti, raman la niveluri atractive. Conform centralizatorului realizat de Prime Transaction, avem 12 companii de pe piata principala care ofera (raportat la preturile de la inceputul sedintei din 24 aprilie) un randament brut al dividendului de minim 6%, deci peste nivelul dobanzilor bancare.

   Actiunile care ofera randamente ale dividendului peste nivelul dobanzilor bancare si peste rata inflatiei sunt atractive si pentru ca pot oferi un supliment de randament odata cu cresterea cotatiilor bursiere.

3. Pentru un apetit de risc mediu, pe care actuala perioada s-ar putea sa il reclasifice in unul ridicat, exista suficiente actiuni care prezinta o evaluare atractiva, pe masura ce cotatiile din piata scad. Evaluarea actiunilor de la BVB este facuta in prezent pe baza datelor financiare preliminare pentru anul 2024, in scurt timp companiile anuntand rezultatele financiare pe primul trimestru din anul curent.

   Principalii indicatori de evaluare bursiera (si multi altii) cum ar fi PER, P/BV si P/S se gasesc in platforma de analiza PrimeAnalyzer si ei pot oferi indicatii importante pentru alegerea societatilor subevaluate.

   In general piata romaneasca, desi in crestere in ultimii ani, isi mentine un caracter de subevaluare, oferind actiuni mai degraba ieftine daca le evaluam pe baza valorilor indicatorilor medii de pe pietele bursiere din Uniunea Europeana. Evident, cel putin o parte din aceasta subevaluare are explicatii obiective care tin de performanta economiei romanesti, dar mai ales de riscurile mai mari cu care este asociata Romania insa si de lipsa de lichiditate (si de adancime) a pietei bursiere locale.

Spre exemplificare luand ca reper emitentii din indicele BET gasim un PER mediu al acestora de 8.4 si un raport pret/valoare contabila (P/BV) de 1.44 (sursa:EquityRT) valori atractive, raportat la actuali indicatori de evaluare bursieri la nivel global.

4. Din pacate nu avem inca o piata operationala pentru produse derivate, aparitia ei fiind acum amanata, conform ultimelor declaratii ale BVB, pentru primavara anului urmator. O piata care ar oferi posibilitatea de a investi in produse derivate ar oferta atat investitorii cu un profil de risc ridicat cat si cei dornici de a a-si gestiona mai bine riscurile portofoliilor de actiuni, prin luarea unor pozitii adverse pe piata de derivate. Pana atunci gestionarea riscurilor portofoliului poate fi facuta printr-o proportie mai mare de capital destinata instrumentelor financiare cu riscuri reduse.

Contextul bursier al anului curent a devenit mai volatil si mai impreditibil decat se prevedea la inceputul anului. Cu toate acestea piata locala s-a pastrat intr-o zona pozitiva, in ciuda riscurilor ce i-au insotit evolutia in primele patru luni din an si a scaderilor semnificative de pe majoritatea pietelor bursiere. Este un fapt imbucurator, care ofera motive de optimism pentru a doua parte a anului, cand odata incheiat procesul electoral, am putea spera la o stabilizare a deficitelor din economia romaneasca, care au ajuns o piedica importanta a procesului de crestere economica. O stoparea a conflictului ucrainean si o revenire spre zona de predictibilitate a politicilor nord-americane ar oferi impulsul necesar pentru a parcurge o perioada mai buna in ceea ce a ramas din 2025, astfel incat sa inregistram un nou an bursier pozitiv.

Alin Brendea – 24 aprilie 2025

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Primesti informatie optimizata si relevanta pentru tine!
Cum?

Rapoarte zilnice

Dimineata si seara iti trimitem stirile „calde" din piata, ultimele informatii cu impact asupra pietei bursiere. Morning Brief si Raportul Zilnic reprezinta legatura ta directa cu ceea ce este relevant cu mediul bursier.

Raportul saptamanal

Ce s-a intamplat saptamana aceasta pe bursa, ce stiri au miscat preturile, ce actiuni au fost cele mai tranzactionate, ce a crescut si ce a scazut, cum au evoluat actiunile pe sectoare si nu numai.

Editoriale

Opinii ale specialistilor Prime Transaction privind evenimente bursiere, trenduri economice sau orice alte evolutii cu impact asupra pietelor bursiere.

Intra in Prime Analyzer apasand pe „Prime Analyzer" dupa ce te autentifici si informeaza-te in fiecare zi!

Descopera in Prime Analyzer: Graficele pentru toti emitentii, Comparatia Rapida, Rezultatele financiare, Calendar Financiar, Stirile sortate pe emitent, Indicatori financiari, Fise de emitent si multe altele…

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Politica SSIF Prime Transaction SA privind recomandarile pentru investitii in instrumente financiare

Materialele ce contin recomandari de investitii realizate de catre SSIF Prime Transaction SA au un scop informativ, SSIF Prime Transaction SA nu isi asuma responsabilitatea pentru tranzactiile efectuate pe baza acestor informatii. Datele utilizate pentru redactarea materialului au fost obtinute din surse considerate de noi a fi de incredere, insa nu putem garanta corectitudinea si completitudinea lor. SSIF Prime Transaction SA si autorii acestui material ar putea detine in diferite momente valori mobiliare la care se face referire in aceste materiale sau ar putea actiona ca formator de piata pentru acestea. Materialele pot include date si informatii publicate de societatea emitenta prin diferite mijloace (rapoarte, comunicate, presa, hotarari AGA/AGEA etc.) precum si date de pe diverse pagini web.

SSIF Prime Transaction SA avertizează clientul asupra riscurilor inerente tranzacţiilor cu instrumente financiare, incluzând, fără ca enumerarea să fie limitativă, fluctuaţia preţurilor pieţei, incertitudinea dividendelor, a randamentelor şi/sau a profiturilor, fluctuaţia cursului de schimb.Materialele ce conţin recomandări de investiţii realizate de către SSIF Prime Transaction SA au un scop informativ, SSIF Prime Transaction SA nu îşi asumă responsabilitatea pentru tranzacţiile efectuate pe baza acestor informaţii.SSIF Prime Transaction SA avertizează clientul că performanţele anterioare nu reprezintă garanţii ale performanţelor viitoare.

Decizia finala de cumparare sau vanzare a acestora trebuie luata in mod independent de fiecare investitor in parte, pe baza unui numar cat mai mare de opinii si analize.

SSIF Prime Transaction SA si realizatorii acestui raport nu isi asuma niciun fel de obligatie pentru eventuale pierderi suferite in urma folosirii acestor informatii. De asemenea nu sunt raspunzatori pentru veridicitatea si calitatea informatiilor obtinute din surse publice sau direct de la emitenti. Daca prezentul raport include recomandari, acestea se refera la investitii in actiuni pe termen mediu si lung. SSIF Prime Transaction SA avertizeaza clientul ca performantele anterioare nu reprezinta garantii ale performantelor viitoare.

Istoricul rapoartelor publicate si a recomandarilor formulate de SSIF Prime Transaction SA se gaseste pe site-ul www.primet.ro, la sectiunea „Informatii piata"/"Materiale analiza". Rapoartele sunt realizate de persoane care desfășoară activități de analiză pentru SSIF Prime Transaction S.A., fie în baza unui contract individual de muncă, fie în baza unei alte forme de colaborare sau relații contractuale. Identitatea persoanei sau persoanelor implicate în elaborarea fiecărui material sunt indicate în cuprinsul acestuia. Raportul privind structura recomandarilor pentru investitii ale SSIF Prime Transaction SA, precum si lista cu potentiale conflicte de interese referitoare la activitatea de cercetare pentru investitii si recomandare a SSIF Prime Transaction SA pot fi consultate aici.

Rapoartele se pot actualiza/modifica pe parcurs, la momentul la care SSIF Prime Transaction SA considera necesar. Data la care se publica/modifica un raport este identificata in continutul acestuia si/sau in canalul de distributie folosit.

Continutul acestui raport este proprietatea SSIF Prime Transaction SA. Comunicarea publica, redistribuirea, reproducerea, difuzarea, transmiterea, transferarea acestui material sunt interzise fara acordul scris in prealabil al SSIF Prime Transaction SA.

SSIF Prime Transaction SA aplica masuri de ordin administrativ si organizatoric pentru prevenirea si evitarea conflictelor de interese in ceea ce priveste recomandarile, inclusiv modalitati de protectie a informatiilor, prin separarea activitatilor de analiza si research de alte activitati ale companiei, prezentarea tuturor informatiilor relevante despre potentiale conflicte de interese in cadrul rapoartelor, pastrarea unei obiectivitati permanente in rapoartele si recomandarile prezentate.

Investitorii sunt avertizati ca orice strategie, grafic, metodologie sau model sunt mai degraba forme de estimare si nu pot garanta un profit cert. Investitia in valori mobiliare este caracterizata prin riscuri, inclusiv riscul unor pierderi pentru investitori.

Autoritatea cu atributii de supraveghere a SSIF Prime Transaction SA este Autoritatea de Supraveghere Financiara, http://www.asfromania.ro

Aceste informatii sunt prezentate in conformitate cu Regulamentul delegeta (UE) 565/2017 si Directiva 2014/65/UE.

PRIME TRANSACTION

Romania, Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114
+4021 321 40 88; +4 0749 044 045
E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90
Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO